

Ельдорадо (скорочено)

Володимир Самійленко

Десь далеко єсть країна
Пишна, вільна, щастям горда.
Кожний там живе щасливо —
Держиморда, держиморда.
В тій країні люблять волю.
Всяк її шука по змозі
І про неї розмовляє —
У острозі, у острозі.
Там усяк говорить правду
Непідкупними устами.
Там за правду щира дяка
— Батогами, батогами.
Там неправді та злочинству
Не вважають і на волос,
Там злочинних зараз лають —
Та не вголос, та не вголос.
Там уряд "блюде" закони,
Дба про всіх, немов про рідних
За провинності ж карає —
Тільки бідних, тільки бідних.
Суд там скорий: як ти винен,
То зашлють "без проволочки",
А не винен, то й відпустять —
Без сорочки, без сорочки.
В тій країні всякий може
По заслугі шани ждати:
Там на те хрести й медалі —
Для багатих, для багатих.
Там тверезість у повазі,
Видно скрізь тверезу спілку.
Всі там п'ють самую воду —
Та горілку, та горілку.
Там всі люди роботящі,
Там нарівні з мужиками
Всі пани працюють щиро —
Язиками, язиками.
Там широка воля слову:

Кожний пише все, що знає,
А цензура ліберальна —
Все черкає, все черкає.
Там письменникам за працю
Сам уряд складає дяку
І з тріумфом їх провадить —
В Сибіряку, в Сибіряку.
Там говорять по-французьки
Не то значні, а й лакеї,
А пани всі мови знають —
Крім своєї, крім своєї.
Там зійшлися всі народи:
Москалі, "хахли", поляки,
І живуть вони так дружно —
Як собаки, як собаки.
Там живе племін усяких
Престрашенна мішанина,
І за те той край зоветься —
Русь єдина, Русь єдина.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Ельдорадо — це казкова країна багатства і щастя. Назва вірша В. Самійленка іронічна. Вірш висміює оспівану придворними поетами "свободу" в царській Росії, коли не вільно було говорити й писати рідною мовою, за правду садили до в'язниці й карали батогами, а суди вирішували справи на користь тугих гаманців. Висміює поет і інші вади — пияцтво, розпалювання міжнаціональної ворожнечі, тиск цензури. Саме поняття "Русь єдина" здається поетові дивним і неприродним.